

Els Setze Jutges, 45 anys després

JORDI GARCÍA-SOLER
Periodista.

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 12.04.07

El Parlament de Catalunya concedirà demà la seva Medalla d'Or a Els Setze Jutges. Aquesta és la primera distinció institucional concedida al grup pioner de la Nova Cançó. ¡Ja era hora! Perquè va ser el 19 de desembre de 1961 --és a dir, ja fa més de 45 anys-- que Els Setze Jutges van cantar per primera vegada en públic. Ho van fer en un pis del carrer de Santaló de Barcelona, llavors seu d'un incipient CICF (Centre d'Influència Catòlica Femenina), davant de ben poques persones.

Encara no es deien Els Setze Jutges, nom amb què actuaren a partir del 1962, però ja eren l'embrió del qual naixeria un grup que va estar format per **Miquel Porter, Remei Margarit, Josep M. Espinàs, Delfi Abella, Francesc Pi de la Serra, Enric Barbat, Xavier Elies, Guillermina Motta, Maria del Carme Girau, Martí Llauradó, Joan Ramon Bonet, Maria Amèlia Pedrerol, Joan Manuel Serrat, Maria del Mar Bonet, Rafael Subirachs i Lluís Llach**. Per tant, tot i la inexistència de cap límit previ, a penes en sis anys van arribar a ser 16, i van deixar d'existir com a grup a partir del 1968, quan l'èxit individual d'alguns dels seus membres --sobretot de **Serrat** però també de **Llach, Bonet, Pi de la Serra, Barbat, Motta o Subirachs**-- va fer que Els Setze Jutges perdessin la seva raó de ser com a grup de cantants.

NINGÚ POT dir que Els Setze Jutges van crear la Nova Cançó, però ningú pot negar a aquest grup un paper essencial en els primers anys de vida d'un fenomen de cultura popular sense el qual seria molt difícil d'entendre la vida de Catalunya fins a la recuperació de la democràcia. Un fenomen que contribuï d'una forma decisiva a l'inici de la nostra normalització lingüística i cultural, a la dignificació de la cançó com a gènere i a la sensibilització democràtica, i per tant antifranquista, d'amplis sectors de la societat catalana.

La Nova Cançó va néixer d'un seguit d'iniciatives sorgides arreu dels territoris de parla catalana: els primers discs d'èxits internacionals de l'època traduïts al català i cantats per les Germanes Serrano i **Josep Guardiola** per iniciativa del mestre **Casas Augé**; les interpretacions de **Miquel Porter** d'algunes cançons pròpies en els intermedis de les sessions del Teatre Viu o en altres locals; la publicació a la revista montserratina *Germinàbit* de l'article de **Lluís Serrahima** titulat *Ens calen cançons d'ara*; l'aparició radiofònica de **Font Sellabona** com "el trobador de Catalunya"; les sessions de cançó catalana celebrades a partir de setembre de 1961 al Centre Comarcal Lleidatà de Barcelona, amb els Diàvolos, **Miquel Porter** i **Josep Guardiola**; la fundació del segell discogràfic Edigsa; l'aparició, a València, de **Raimon**, i de **Jordi Barre** a Perpinyà ...

No obstant, la tasca d'Els Setze Judges va ser del tot decisiva. Van ser ells qui, en unes circumstàncies molt adverses i en uns anys molt difícils tant per a la llengua i la cultura catalanes com per a la lliure expressió, lluitant contra les prohibicions governatives i la censura, van recórrer repetidament el país per fer arribar arreu les seves cançons. Als seus primers tres membres --un llibreter cinèfil com **Miquel Porter**, una psicòloga i mare de família com **Remei Margarit**, i un novel·lista com **Josep M. Espinàs**-- se'ls va afegir de seguida un psiquiatra com **Delfi Abella**, i tot seguit, entre el 1962 i el 1967, el grup es va ampliar ja amb gent molt més jove, fins arribar a ser-ne 16.

Els primers membres d'Els Setze Judges no van pensar mai a convertir-se en cantants professionals. Van cantar per la seva voluntat de servei al país, a la seva llengua i cultura, contra una dictadura feixista, i també amb moltes ganes de dignificar la cançó com a gènere artístic, prenent com a referència principal els grans autors i intèrprets de la cançó francesa de l'època. La seva feina com a cantants, actuant arreu en condicions difícils i ben sovint sense cobrar, va ser una tasca militant, pròpia d'"homes de fer feines", com **Espinàs** es definia a ell mateix, en una època en la qual força gent va assumir allò d'"entre tots ho farem tot", amb una ferma voluntat de redreçament col·lectiu i comptant amb la complicitat dels sectors més conscients del país.

QUE HAGIN hagut de passar més de 45 anys perquè Els Setze Jutges hagin estat reconeguts institucionalment tal com es mereixen és un signe ben clar del menysteniment, la marginació i l'oblit a què es va voler condemnar la Nova Cançó des de la recuperació de la democràcia i la llibertat. Una condemna mai no explicitada però que fou executada d'una manera implacable, sobretot des dels nous mitjans audiovisuals creats per la Generalitat, en els quals la cançó catalana ha estat quasi del tot absent durant molts anys. Una condemna dictada pels qui, com **Raimon** ha dit més d'una vegada, van voler arraconar la Nova Cançó en una mena de *Museu de la Resistència Antifranquista*, com si només fos ja una cosa del passat. Els escassos reconeixements concedits a alguns dels seus cantants per part d'algunes institucions no han fet justícia a la Nova Cançó ni han contribuït a normalitzar l'existència de la cançó catalana.

La Medalla d'Or del Parlament de Catalunya a Els Setze Jutges arriba tard. **Miquel Porter i Delfi Abella**, dos dels seus primers membres, ja no la podran rebre perquè ja són morts. Però arriba. ¡Ja era hora!